

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

9 Ιανουαρίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 13

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. Φ4/833/Δ4

Καθορισμός των «Γραπώς Εξεταζόμενων» μαθημάτων στις απολυτήριες εξετάσεις της Γ' τάξης των ΕΠΑ.Λ. στο πλαίσιο της Τράπεζας Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας, της εξεταστέας ύλης και του τρόπου αξιολόγησης αυτών κατά το σχολικό έτος 2022-2023, βάσει του άρθρου 9 του ν. 4692/2020 (Α' 111).

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

(α) Των άρθρων 9 και 138 του ν. 4692/2020 «Αναβάθμιση του σχολείου και άλλες διατάξεις» (Α' 111),

(β) του ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Α' 193),

(γ) του Κεφ. Γ' του Μέρους Ε' του ν. 4610/2019 «Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, Πειραματικά Σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις» (Α' 70) και ειδικότερα της περ. β' της παρ. 10 του άρθρου 100, καθώς και της παρ. 6 του άρθρου 117, της παρ. 3 του άρθρου 121 και της παρ. 6 του άρθρου 126,

(δ) των παρ. 1 και 2 και της υποπερ. αα της περ. α της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3966/2011 «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις» (Α' 118),

(ε) του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), σε συνδυασμό με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133),

(στ) του π.δ. 18/2018 «Οργανισμός Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων» (Α' 31),

(ζ) του π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των

αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119),

(η) του π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123) και

(θ) του π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).

2. Την υπό στοιχεία 168/Υ1/08-01-2021 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ζωή Μακρή» (Β' 33).

3. Την υπό στοιχεία Φ4/72379/Δ4/09-05-2019 απόφαση της Υφυπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων «Καθορισμός "Γραπώς εξεταζόμενων" και "μη εξεταζόμενων μαθημάτων" των ΕΠΑ.Λ. και τρόπου εξέτασης και αξιολόγησης των μαθημάτων των ΕΠΑ.Λ. κατά τη διάρκεια των τετραμήνων και στις προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις των ΕΠΑ.Λ. - Οργάνωση προαγωγικών, απολυτήριων και πτυχιακών εξετάσεων ΕΠΑ.Λ.» (Β' 1675).

4. Την υπό στοιχεία Φ6/88415/Δ4/18-07-2022 απόφαση της Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Καθορισμός διδακτέας-εξεταστέας ύλης των Πανελλαδικώς εξεταζόμενων μαθημάτων της Γ' τάξης Ημερήσιων και Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. για το σχολικό έτος 2022-2023» (Β' 3876).

5. Τις υπ' αρ. 45/25-08-2022 και 65/08-12-2022 πράξεις του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.).

6. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Τακτικού Προϋπολογισμού του Υ.ΠΑΙ.Θ., σύμφωνα με την υπό στοιχεία Φ1/Γ/718/Β1/159290/22-12-2022 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε:

Τον καθορισμό των «Γραπώς Εξεταζόμενων» μαθημάτων στις απολυτήριες εξετάσεις της Γ' τάξης των Ημερήσιων και Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. στο πλαίσιο της Τράπεζας Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας, της εξεταστέας ύλης και του τρόπου αξιολόγησης αυτών κατά το σχολικό έτος 2022-23, βάσει του άρθρου 9 του ν. 4692/2020 (Α' 111), ως ακολούθως:

Άρθρο 1

«Γραπτώς Εξεταζόμενα» μαθήματα

Τα «Γραπτώς εξεταζόμενα» μαθήματα στις απολυτήριες εξετάσεις της Γ' τάξης των Ημερήσιων και Εσπερινών ΕΠΑ.Λ., στο πλαίσιο της Τράπεζας Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας, είναι τα ακόλουθα:

1. Νέα Ελληνικά
2. Άλγεβρα (Μαθηματικά)
3. Μαθήματα Ειδικότητας

Άρθρο 2

Εξεταστέα ύλη και τρόπος αξιολόγησης των «Γραπτώς Εξεταζόμενων» μαθημάτων κατά τις απολυτήριες εξετάσεις

Η εξεταστέα ύλη και ο τρόπος αξιολόγησης των «Γραπτώς Εξεταζόμενων» μαθημάτων στις απολυτήριες εξετάσεις της Γ' τάξης των Ημερήσιων και Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. καθορίζεται ως εξής ανά μάθημα:

1. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
- Α. ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ

Όπως καθορίζεται στην υπό στοιχεία Φ6/88415/Δ4/18-07-2022 (Β' 3876) υπουργική απόφαση.

- Β. ΤΡΟΠΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1.1. Για την εξέταση στο μάθημα «Νέα Ελληνικά» δίνονται στους/στις μαθητές/-τριες δύο (2) κείμενα (ένα λογοτεχνικό και ένα μη λογοτεχνικό), που δεν εμπεριέχονται στα βιβλία τα οποία έχουν οριστεί ως εξεταστέα ύλη στη Γ' ΕΠΑΛ, τα οποία ανταποκρίνονται στην αντιληπτική ικανότητά τους και σχετίζονται με θεματικό κύκλο οικείο από τη σχολική διδασκαλία. Το ένα κείμενο αναφέρεται στο γνωστικό αντικείμενο της Γλώσσας και είναι μη λογοτεχνικό (δημοσιογραφικό κείμενο ή επιστημονικό ή πληροφοριακό άρθρο, συνέντευξη, κριτική, ομιλία, επιστολή, επιφυλλίδα ή δοκίμιο), ενώ το άλλο αναφέρεται στο γνωστικό αντικείμενο της Λογοτεχνίας και είναι ποιητικό ή πεζό (διήγημα ή απόσπασμα από μυθιστόρημα ή θεατρικό έργο). Τα δύο κείμενα έχουν θεματική συνάφεια και συνοδεύονται από σύντομο εισαγωγικό σημείωμα χωρίς ερμηνευτικά σχόλια. Το μη λογοτεχνικό κείμενο μπορεί να είναι διασκευασμένο για τις ανάγκες της αξιολόγησης.

Οι μαθητές/-τριες καλούνται να απαντήσουν σε ερωτήματα που περιλαμβάνονται σε τρεις (3) δραστηριότητες που συνοδεύουν κάθε κείμενο, από τις οποίες:

- α. μία (1) αφορά στην κατανόηση του κειμένου, μπορεί να διαιρείται σε δύο ερωτήματα ίδιας περιόδου βαρύτητας και βαθμολογείται με 15 μονάδες,
- β. μία (1) αφορά στην προσέγγιση της δομής και της γλώσσας του κειμένου, μπορεί να διαιρείται σε δύο (2) ερωτήματα και βαθμολογείται με 10 μονάδες,
- γ. μία (1) αφορά στην ερμηνεία-παραγωγή λόγου και βαθμολογείται με 25 μονάδες.

Συνολικά, οι δραστηριότητες κατανόησης και προσέγγισης της γλώσσας των δύο κειμένων βαθμολογούνται με 50 (2X15+2X10) μονάδες και οι δραστηριότητες παραγωγής λόγου με 50 (2X25) μονάδες.

1.2. Όσον αφορά στο μη λογοτεχνικό κείμενο, οι υποψήφιοι/-ες καλούνται να απαντήσουν σε ερωτήματα που περιλαμβάνονται σε τρεις (3) δραστηριότητες που το συνοδεύουν:

α. Με την πρώτη δραστηριότητα, που αφορά στην κατανόηση του κειμένου, ελέγχεται η ικανότητα των υποψηφίων:

αα. με ποικίλες ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου να εντοπίζουν και να παρουσιάζουν τις πληροφορίες που περιέχονται στο κείμενο, τις βασικές ιδέες και τα επιχειρήματα του συγγραφέα, το πρόβλημα που θέτει, τις θέσεις που υποστηρίζει, να συσχετίζουν το βασικό μήνυμα του κειμένου με τις περιστάσεις επικοινωνίας και τον σκοπό για τον οποίο γράφτηκε, καθώς και με τους τρόπους και τα μέσα πειθούς που αξιοποιούνται στο κείμενο ή/και

ββ. να αποδίδουν περιληπτικά και να πυκνώνουν το νόημα μέρους του κειμένου λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο.

β. Με τη δεύτερη δραστηριότητα, που αφορά στην προσέγγιση της δομής και της γλώσσας του κειμένου, ελέγχεται η ικανότητα των υποψηφίων:

αα. να αναγνωρίζουν τη βασική δομή του κειμένου ή τη δομή και τον τρόπο ανάπτυξης μιας παραγράφου, ββ. να εντοπίζουν τις διαρθρωτικές λέξεις/φράσεις που βοηθούν στη συνοχή και νοηματική αλληλουχία του κειμένου,

γγ. να αποδίδουν το περιεχόμενο των παραγράφων ή ενοτήτων του κειμένου με πλαγιότιτλους,

δδ. να μετασχηματίζουν λέξεις ή φράσεις ή μέρη ή και ολόκληρο το κείμενο αλλάζοντας τη γραμματική μορφή, τη σύνταξη, το λεξιλόγιο (συνώνυμα ή συνώνυμες φράσεις, αντώνυμα, παράγωγα, σύνθετα κ.λπ.), τα σημεία στίξης, σύμφωνα με συγκεκριμένες περιστάσεις επικοινωνίας και

εε. να σχολιάζουν το επικοινωνιακό αποτέλεσμα, να ερμηνεύουν λέξεις-φράσεις του κειμένου με βάση τα κειμενικά συμφραζόμενα και το επικοινωνιακό πλαίσιο.

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να αναπτύσσεται σε δύο (2) ερωτήματα.

γ. Με την τρίτη δραστηριότητα, που αφορά στην παραγωγή λόγου, ζητείται από τους/τις υποψήφιους/-ες να συντάξουν δικό τους κείμενο, ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο σε συνάρτηση με το κείμενο αναφοράς, στο οποίο κρίνουν ή σχολιάζουν σημεία του κειμένου ή αναπτύσσουν τεκμηριωμένα προσωπικές απόψεις. Το κείμενο αναπτύσσεται με τη μορφή κειμένου επιχειρηματολογίας (δημόσια ομιλία, επιστολή, άρθρο) και έχει έκταση 200-250 λέξεις.

1.3. Όσον αφορά στο λογοτεχνικό κείμενο, οι υποψήφιοι/-ες καλούνται να απαντήσουν σε ερωτήματα που περιλαμβάνονται στις παρακάτω δραστηριότητες:

α. Με την πρώτη δραστηριότητα, που αφορά στην κατανόηση του κειμένου, ελέγχεται η ικανότητα των υποψηφίων:

αα. με ποικίλες ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου να εντοπίζουν στο κείμενο πληροφορίες όπως πρόσωπα, χώρο, χρόνο, κοινωνικό πλαίσιο δράσης των προσώπων, τα γεγονότα/αίτια που κατευθύνουν τη δράση των αφηγηματικών ηρώων, τα βασικά θέματα, ιδέες που απασχολούν τον/τη λογοτέχνη και τη στάση που υιοθετεί απέναντι σε αυτά/αυτές, τεκμηριώνοντας την άποψή τους με στοιχεία του κειμένου,

ββ. να αναλύουν κάποιον από τους χαρακτήρες με βάση τα δεδομένα του κείμενου,

γγ. να επισημαίνουν τα σύμβολα, τις φωνές, τις σιωπές σε ένα ποιητικό ή θεατρικό κείμενο και να παρουσιάζουν με δικά τους λόγια το νόημα που τους δίνουν.

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να αναπτύσσεται σε δύο (2) ερωτήματα ίδιας βαρύτητας περίπου. Μόνο ένα από αυτά μπορεί να είναι ερώτηση ανοικτού τύπου και η απάντηση στην ερώτηση ανοικτού τύπου μπορεί να κυμαίνεται από 50 έως 60 λέξεις.

β. Με τη δεύτερη δραστηριότητα, που αφορά στην προσέγγιση της γλώσσας του κείμενου, ελέγχεται η ικανότητα των υποψηφίων με ερωτήσεις ποικίλων τύπων:

αα. να διακρίνουν «τι» λέει το κείμενο από το «πώς» το λέει το κείμενο και να αναγνωρίζουν τα βασικά σημεία οργάνωσης της αφηγηματικής πλοκής ή της ποιητικής γραφής,

ββ. να εντοπίζουν μέσα στο κείμενο συγκεκριμένους δείκτες (αφηγηματικούς τρόπους, αφηγηματικές τεχνικές, τα ρηματικά πρόσωπα κ.ά.),

γγ. να εντοπίζουν εκφραστικά μέσα -τρόπους (μεταφορές, παρομοιώσεις, επαναλήψεις, αντιθέσεις, εικόνες κ.λπ.) και να ερμηνεύουν τη λειτουργία τους στο κείμενο.

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να αναπτύσσεται σε δύο (2) ερωτήματα, στα οποία η βαθμολογία επιμερίζεται.

γ. Με την τρίτη δραστηριότητα, που αφορά στην ερμηνεία και την παραγωγή λόγου σε ένα θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης, ζητείται από τους/τις υποψηφίους/-ες να αξιολογήσουν ιδέες, αξίες, στάσεις, συμπεριφορές που αναδεικνύονται στο κείμενο με βάση είτε τα κειμενικά συμφραζόμενα είτε τα ιστορικά και ιδεολογικά συμφραζόμενα της εποχής παραγωγής του έργου (εφόσον τους δίνονται σχετικές πληροφορίες), να τις συγκρίνουν με αυτές του σήμερα ή να τις συσχετίσουν με προσωπικές εμπειρίες, βιώματα, συναισθήματα κ.λπ.

Η έκταση του μαθητικού κείμενου μπορεί να κυμαίνεται από 100 έως 150 λέξεις.

Τα κείμενα, η τρίτη δραστηριότητα του γνωστικού αντικειμένου της Γλώσσας που βαθμολογείται με 25 μονάδες και η τρίτη δραστηριότητα του γνωστικού αντικειμένου της Λογοτεχνίας, που επίσης βαθμολογείται με 25 μονάδες, λαμβάνονται με κλήρωση από την Τράπεζα Θεμάτων. Οι υπόλοιπες δραστηριότητες ορίζονται από τους/τις διδάσκοντες/-ουσες το μάθημα.

2. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ (ΑΛΓΕΒΡΑ)

Α. ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ

Όπως καθορίζεται στην υπό στοιχεία Φ6/88415/Δ4/18-07-2022 (Β' 3876) υπουργική απόφαση.

Β. ΤΡΟΠΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Για την εξέταση του μαθήματος «Μαθηματικά (Άλγεβρα)», ισχύουν τα εξής:

α. Δίνονται στους/στις μαθητές/-τριες τέσσερα (4) θέματα από την εξεταστέα ύλη, τα οποία μπορούν να αναλύονται σε υποερωτήματα, με τα οποία ελέγχεται η δυνατότητα αναπαραγωγής γνωστικών στοιχείων, η γνώση εννοιών και ορολογίας και η ικανότητα εκτέλεσης γνωστών αλγορίθμων, η ικανότητα του/της μαθητή/-τριας να αναλύει, να συνθέτει και να επεξεργάζεται δη-

μιουργικά ένα δεδομένο υλικό, καθώς και η ικανότητα επιλογής και εφαρμογής κατάλληλης μεθόδου.

β. Τα τέσσερα (4) θέματα που δίνονται στους/στις μαθητές/-τριες διαρθρώνονται ως εξής:

αα. Το πρώτο θέμα αποτελείται από ερωτήματα θεωρίας που αφορούν έννοιες, ορισμούς λήμματα, προτάσεις, θεωρήματα και πορίσματα. Με το θέμα αυτό ελέγχεται η κατανόηση των βασικών εννοιών, των σπουδαιότερων συμπερασμάτων, καθώς και η σημασία τους στην οργάνωση μιας λογικής δομής.

ββ. Το δεύτερο θέμα αποτελείται από μία άσκηση που είναι εφαρμογή ορισμών, αλγορίθμων ή προτάσεων (ιδιοτήτων, θεωρημάτων, πορισμάτων).

γγ. Το τρίτο θέμα αποτελείται από μία άσκηση που απαιτεί από τον/τη μαθητή/-τρια ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης εννοιών και αποδεικτικών ή υπολογιστικών διαδικασιών.

δδ. Το τέταρτο θέμα αποτελείται από μία άσκηση ή ένα πρόβλημα που η λύση της/του απαιτεί από τον/τη μαθητή/-τρια ικανότητες συνδυασμού και σύνθεσης γνώσεων, αλλά και την ανάληψη πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη στρατηγικών επίλυσής της/του.

γ. Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα. Η κατανομή της βαθμολογίας στα επιμέρους ερωτήματα μπορεί να διαφοροποιείται και καθορίζεται στη διατύπωση των θεμάτων.

δ. Στο μάθημα των Μαθηματικών (Άλγεβρα) στη Γ' τάξη Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου, το δεύτερο και το τέταρτο θέμα λαμβάνονται με κλήρωση από την Τράπεζα Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας, ενώ το πρώτο και το τρίτο θέμα επιλέγονται από τους/τις διδάσκοντες/-ουσες το μάθημα.

3. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Ο τρόπος και το κριτήριο αξιολόγησης για τα γραπτά εξεταζόμενα μαθήματα της Γ' τάξης ΕΠΑ.Λ. που έχουν καθοριστεί ανά ειδικότητα, περιλαμβάνει τέσσερα (4) ισόβαθμα θέματα, που βαθμολογούνται με 25 μονάδες το καθένα. Το πρώτο και το τρίτο θέμα ορίζονται από τους/τις διδάσκοντες/-ουσες το μάθημα. Το δεύτερο και το τέταρτο θέμα λαμβάνονται με κλήρωση από την Τράπεζα Θεμάτων.

Συγκεκριμένα, η εξέταση των μαθημάτων ειδικότητας που έχουν χαρακτηριστεί ως «γραπτά εξεταζόμενα» σύμφωνα με το άρθρο 1 της παρούσας και τους πίνακες του παραρτήματος Ι της υπό στοιχεία Φ4/72379/Δ4/09.05.2019 (Β' 1675) υπουργικής απόφασης, πραγματοποιείται ως εξής:

1. Θεωρητικά μαθήματα και θεωρητικό μέρος μεικτών μαθημάτων: Τα θέματα της γραπτής εξέτασης ταξινομούνται σε δύο ομάδες. Η πρώτη ομάδα περιλαμβάνει ερωτήσεις που μπορεί να αναλύονται σε υποερωτήματα με σκοπό τον έλεγχο της κατανόησης της διδαχθείσας ύλης. Η δεύτερη ομάδα μπορεί να περιλαμβάνει ασκήσεις εφαρμογών ή και προβλήματα ή άλλα ερωτήματα ή μελέτες περίπτωσης με σκοπό τον έλεγχο της κριτικής σκέψης των μαθητών/τριών καθώς και της ικανότητας εφαρμογής της αποκτηθείσας γνώσης. Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 50% στην πρώτη ομάδα και κατά 50% στη δεύτερη.